PROFESOR DR. ROXANA NUBERT, DISTINSĂ CU CRUCEA DE ONOARE PENTRU □TIINȚĂ ŞI ARTE A REPUBLICII AUSTRIA

KARLA LUPŞAN

În seara zilei de 28 iunie 2013, în maiestoasa sală a Senatului Universității Politehnicii din Timişoara, în fața unui public respectabil şi într-o atmosferă de o uriaşă încărcătura emoțională, ambasadorul Austriei, domnul dr. Michael Schwarzinger, a înmânat Crucea de Onoare pentru Ştiință şi Arte a Republicii Austria reputatului om de cultură de la Universitatea de Vest din Timişoara, profesor dr. Roxana Nubert.

BDD-A13014 © 2013 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:10:29 UTC)

Această distincție onorifică de stat s-a acordat la propunerea Ministrului Federal al Învățământului, Artei şi Culturii din Austria prin decretul prezidențial al preşedintelui dr. Heinz Fischer, în semn de gratitudine pentru meritele deosebite ale doamnei profesor dr. Roxana Nubert în domeniul cercetării şi studiului literaturii de expresie germană, al medierii şi transmiterii culturii din spațiul lingvistic german în România.

*

Ceremonia s-a desfăşurat după tipicul evenimentelor solemne, incluzând un cuvânt de deschidere, susținut de un reprezentat al Senatului Universității Politehnica în calitate de gazdă, urmat de alocuțiunea doamnei lector univ. dr. Codruța Goşa, prodecanul Facultății de Litere, Istorie şi Teologie din cadrul Universității de Vest, iar apoi de *laudatio* rostită de MA Anna Linder, lector Austria la Universitatea de Vest. Decernarea ordinului de stat a fost precedată de un moment muzical deosebit, oferit de doamnele Marta Teglas (vioară) şi Mihaela Dolniceanu (harpă) de la Filamornica Banatul. Au urmat mult aşteptatul moment al conferirii medaliei de către ambasadorul Austriei la Bucureşti, domnul dr. Michael Schwarzinger, mulțumirile doamnei profesor dr. Roxana Nubert şi încheierea celebrării printr-un nou moment muzical.

În public s-au aflat personalități marcante ale vieții politice, culturale şi academice timişorene, cum ar fi Klaus Christian Olasz, consulul Republicii Federale a Germaniei la Timişoara, deputatul Ovidiu Ganț, reprezentantul Forumului Democrat al Germanilor din România (F.D.G.R.) în Parlamentul României, profesor dr. Nicolae Robu, primarul Timişoarei, dr. Karl Singer, preşedintele Forumului Democrat al Germanilor din Banat, profesor dr. Ioan Carțis, fost rector al Universității Politehnica din Timişoara, profesor dr. Pia Brînzeu, fost prorector al Universității de Vest din Timişoara, profesor dr. Ileana Oancea, fost decan al Facultății de Litere, Teologie şi Istorie la Universitatea de Vest din Timişoara.

*

BDD-A13014 © 2013 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:10:29 UTC)

Profesor universitar dr. Roxana Nubert nu este numai cea mai cunoscută şi mai recunoscută personalitate a germanisticii timişorene actuale, ci a devenit chiar simbolul ei, în special datorită entuziasmului şi dăruirii cu care, din 1996, a condus fosta Catedră şi, din 2011, conduce actualul Colectiv de limba şi literatura germană din cadrul Facultăţii de Litere, Istorie şi Teologie a Universităţii de Vest.

MA Anna Lindner observă că devotamentul pentru activitatea ştiinţifică şi cea didactică se încadrează în tradiţia familiei Nubert, care preţ de trei generaţii a dat societăţii româneşti profesori universitari renumiţi în domeniul medicinei, respectiv al germanisticii şi care este continuată de fiica doamnei Roxana Nubert, drd. Ana-Maria Romiţan, cercetător în cadrul Academiei Române.

Dragostea pentru limba germană şi pentru moştenirea austriacă din Banat s-a conturat încă din primii ani de viaţă şi a călăuzit-o pe Roxana Nubert spre studiul limbii germane ca limbă maternă la Liceul Lenau (1960-1972) şi mai apoi al germanisticii la Universitatea din Timişoara, pe care a absolvit-o în iunie 1976 ca şefă de promoţie pe ţară, cu media 9,90.

În *laudatio* sunt prezentate în continuare reperele semnificative care definesc activitatea didactică şi cea ştiinţifică a doamnei Roxana Nubert. Cariera didactică şi-a început-o ca profesor de limba germană la Lugoj şi Timişoara, pentru ca din anul 1981 să se dedice activităţii didactice universitare, ca membră a Catedrei de germană a Facultăţii de Litere din cadrul Universităţii Timişoara. Roxana Nubert a parcurs toate treptele ierarhice universitare de la asistent (1981-1990), lector (1990-1995), conferenţiar (1995-1998) până la profesor, din februarie 1998. Teza de doctorat *Oscar Walter Cisek als Mittler zwischen der deutschen und rumänischen Kultur* (Oscar Walter Cisek şi rolul său de mediator între cultura germană şi română) a susţinut-o în anul 1993 la Universitatea din Bucureşti.

Roxana Nubert îşi câştigă respectul a numeroase generaţii de studenţi prin talentul său pedagogic şi prin excepţionala sa capacitate analitică şi sintetică, oglindite la începutul carierei în cursurile de germană ca limbă străină, iar apoi în prelegerile despre literatura germană. Deosebita sa putere de muncă şi abilitatea de a deschide

BDD-A13014 © 2013 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:10:29 UTC)

perspective noi o transformă în 1992 într-o deschizătoare de drum pentru studenții germaniști din Timişoreni, prin introducerea unei discipline noi în planul de învățământ, şi anume, literatura de expresie germană din spațiul cultural românesc. Astfel, germanistica timişoreană şi-a adus o contribuție remarcabilă la răspândirea Grupului de Acțiune Banat, precum şi la cea a scriitorilor Herta Müller, Richard Wagner, Johann Lippet şi Rolf Bossert.

Pregătirea sa profesională nu este însă numai rezultatul studiului individual, ci şi al perfecționării permanente prin burse de cercetare la instituții prestigioase, ca Universitatea Humboldt din Berlin, Universitatea din Regensburg şi Arhiva germană de literatură din Marbach sau cele oferite de Societatea Austriacă pentru Literatură.

Recunoaşterea academică a Roxanei Nubert la nivel național şi internațional este dovedită şi de prezența sa în calitate de profesor invitat la universitățile din Bucureşti, Braşov şi Sibiu sau Universitatea Witwatersrand Johannesburg, Africa de Sud, Universitatea Cáceres, Spania, la Universitatea din Innsbruck, precum şi de numeroasele prelegeri susținute la Universitatea „Ludwig-Maximilians" din München.

Activitatea didactică a doamnei profesor dr. Roxana Nubert este strâns legată de cea ştiințifică, fapt demonstrat de publicarea a 27 de cărți de autor şi în colaborare, a şase cursuri universitare şi a celor peste 60 de studii din reviste de specialitate şi antologii din România, Germania, Austria, Franța şi Statele Unite ale Americii, dar şi de coordonarea unui număr mare de volume ale unor manifestări ştiințifice internaționale. Temele abordate de Roxana Nubert privesc pe de-o parte aspecte de interes general din literatura germană şi austriacă modernă sau din autorii de expresie germană din spațiul cultural românesc, pe de altă parte se extind asupra aspectelor interculturale ale literaturii şi ale autorilor bănățeni, ca Franz Xaver Kappus, Oscar Walter Cisek, Johann Lippet, Richard Wagner, Herta Müller, precum şi ale Grupului de Acțiune Banat şi Nikolaus Lenau.

> De la începutul carierei sale academice s-a preocupat atât în predare, cât şi în cercetare îndeosebi de literatura germană şi austriacă modernă, precum şi de literatura de expresie germană din spațiul cultural românesc.

BDD-A13014 © 2013 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:10:29 UTC)

> Domeniile explicite de interes sunt literatura modernă austriacă şi literatura germană contemporană, precum şi literatura de expresie germană din România, în special din Banat. Un alt domeniu căruia i s-a dedicat doamna profesor Nubert îl reprezintă studiile interdisciplinare, cu precădere cercetarea relațiilor dintre literatură şi celelalte arte. (Lindner, 2013)

Pe lângă competența de cercetare şi predare, Roxana Nubert se remarcă printr-o excelentă capacitate de conducere. Din 1996 coordonează Catedra, respectiv Colectivul de limba şi literatura germană nu doar destoinic, ci cu suflet, cu dăruire, cu seriozitate şi cu conştiinciozitate. Cu aceeaşi abnegație conduce, tot din anul 1996, şi Biblioteca Austria din Timişoara. De peste 15 ani dăruieşte multă energie şi entuziasm în a face cunoscută germanistica timişoreană, pe de-o parte, şi cultura din spațiul lingvistic german în România, pe de altă parte. Dovezi ale eforturilor depuse de „mediatorul" dintre culturi, Roxana Nubert, sunt, printre altele, înființarea şi coordonarea publicației Catedrei de Germanistică, *Temeswarer Beiträge zur Germanistik*, care anul acesta celebrează apariția celui de-al zecelea număr; organizarea şi coordonarea de simpozioane şi sesiuni internaționale, atât sub egida Bibliotecii Austria, cât şi a Colectivului, dintre care le amintim pe cele mai semnificative: „40 Jahre Germanisitik" (1996), „Lenau in/und Europa" (2002), „Sonderkolloquium 50 Jahre Temeswarer Germanistik" (2006), „40 Jahre Aktionsgruppe Banat: Akteure und Texte - Mitstreiter und Begleiter" (2012); „20 Jahre Österreich-Bibliothek".

Dovadă a recunoaşterii prestigiului ştiințific, a competenței pentru cercetare, dar şi a calităților de leader este, pe lângă apartenența sa la numeroase asociații ştiințifice, funcția de vice-preşedinte, deținută de Roxana Nubert din anul 2008 în cadrul Federației Internaționale pentru Limbi şi Literaturi Moderne (International Federation for Modern Languages and Literatures), patronată de UNESCO. De asemenea, împreună cu doamna profesor Mathilde Hennig, coordonează din 2011 relația de parteneriat dintre germanistica timişoreană şi Institutul de Germanistică al Universității din Gießen.

BDD-A13014 © 2013 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:10:29 UTC)

Anna Lindner consideră grăitoare asocierea poeziei „Engangement” (Angajament) a Grupului de Acțiune Banat cu ceea ce este şi ce face profesor dr. Roxana Nubert:

sunt angajat

da
sunt angajat
da da
foarte angajat

şi tu eşti angajat
da
şi eu sunt angajat
foarte angajat
da da

În această poezie intitulată „Angajament” se regăsesc, după părerea mea, trei aspecte reprezentative pentru activitatea Roxanei Nubert în domeniul studiului literaturii şi în cel al răspândirii culturii. În primul rând, poezia este produsul unui grup de autori de expresie germană din România ale căror opere au fost pe larg analizate de Roxana Nubert. De asemenea, ea a contribuit la recunoaşterea lor atât prin studiile publicate, cât şi prin introducerea acestor autori în curriculumul studenților germaniști de la Universitatea de Vest din Timişoara.

În al doilea rând, această poezie lasă să se întrevadă influența exercitată de literatura austriacă, în mod explicit a liricii experimentale a Grupului de la Viena, asupra autorilor bănățeni implicați. Textul face astfel referire la multiplele fațete ale relației care uneşte de peste trei sute de ani Banatul şi Austria. Printre altele, tocmai pentru menirea ei de a promova literatura şi cultura austriacă îi este acordată astăzi această distincție.

Ajungem astfel la cel de al treilea motiv pentru care am ales această poezie. Acest ultim motiv se distanțează desigur de poezie. Fiindcă Grupul de acțiune Banat a dat, bineînțeles, acestei poezii o conotație ironică, cu vădite aluzii la scriitorii înşişi, la literatură şi la contextul social, cultural, politic al anilor 1970. De aceea îmi permit, la sfârşitul acestei *laudatio* pentru o specialistă în domeniul literaturii să întreprind ceva, sper să nu mi-o luați în nume de rău, dragă doamnă profesor, mai degrabă deplasat: ignor întregul context, îmi aleg un singur vers şi înțeleg, în mod voit, într-o manieră falsă autorii: titlul poeziei „Angajament” aş vrea să-l înțeleg

BDD-A13014 © 2013 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:10:29 UTC)

într-un sens strict literal. „Angajament" denumeşte, după părerea mea, foarte exact ceea ce reprezintă Roxana Nubert. Cred, doamnelor şi domnilor, că îmi daţi dreptate când afirm acest lucru, având în vedere activitatea ştiinţifică şi culturală vastă a Roxanei Nubert, din care nu am putut să amintesc decât o parte. Am cunoscut-o pe Roxana Nubert ca „foarte angajată" în ultimii ani şi în mediul universitar. Se dedică neîncetat studenţilor în aceeaşi măsură ca şi Germanisticii de la Universitatea de Vest din Timişoara, precum şi colegilor. (Lindner, 2013)

*

După conferirea ordinului de stat, copleşită de emoţie, doamna profesor dr. Roxana Nubert şi-a exprimat sincer şi călduros mulţumirile pentru onorabila distincţie acordată pentru meritele ei ştiinţifice şi pentru activitatea de transmitere a culturii austriece. Nominalizaţi au fost: Preşedintele Austriei, dr. Heinz Fischer, Excelenţa Sa Ambasadorul dr. Michael Schwarzinger, doamna Christine Dollinger (consilier la Secţia de Politici culturale a Ministerului Federal pentru relaţii europene şi internaţionale), doamna Marianne Gruber (preşedinta Societăţii austriece pentru literatură), doamna MA Anna Lindner (lector Austria la Universitatea de Vest), conducerea Universităţii Politehnica, familia, dr. Karin Dittrich (bibliotecara Bibliotecii Austria din Timişoara) şi colegii din cadrul Colectivului de limba şi literatura germană.

Interesantă a fost „abordarea interdisciplinară a momentului", pe care a oferit-o doamna Nubert, subliniind faptul că decernarea unei distincţii a Republicii Austria într-o sală a Palatului Lloyd, unul dintre impunătoarele monumente Jugendstil care-şi pun amprenta asupra Timişoarei, nu poate fi întâmplătoare.

M-am străduit întotdeauna ca prin cercetare şi predare, precum şi prin activitatea mea desfăşurată în cadrul Bibliotecii Austria din Timişoara să transmit spiritul modernităţii vieneze şi, prin aceasta, specificul culturii austriece. Timişoara, mica Vienă, care până în 1918 a aparţinut monarhiei austro-ungare, a reprezentat, fără îndoială, locul ideal pentru acest mesaj. (Nubert, 2013)

*

BDD-A13014 © 2013 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:10:29 UTC)

Evenimentul a fost onorant atât pentru doamna profesor dr. Roxana Nubert, cât şi pentru Facultatea de Litere, Istorie şi Teologie din cadrul Universităţii de Vest din Timişoara.

Bibliografie

Lindner, Anna (2013): Laudatio pentru profesor dr. Roxana Nubert cu ocazia conferirii ordinului de stat Crucea de Onoare a Austriei pentru Ştiinţă şi Arte (nepublicată).

Nubert, Roxana (2013): Discurs de mulţumire cu ocazia conferirii ordinului de stat Crucea de Onoare a Austriei pentru Ştiinţă şi Arte (nepublicat).

Nubert, Roxana: Curriculum vitae.

BDD-A13014 © 2013 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:10:29 UTC)